

komplex I-II. zh. / 2020. február 24. 10.00 – március 1. 18.00

RECLAIM – PIAC ÚJRATÖLTVE

a Rákóczi téri piac megújítása

HELYSZÍN

Budapesten a XIX. század második felének városfejlődése nem csupán házak építését jelentette, hanem a városi infrastruktúra, egy szisztematikus úthálózat kialakítását az egyes városrészek közötti közlekedés biztosítására. 1872-ben a Fővárosi Közmunkák Tanácsának határozata alapján elindul a Duna volt medrének rendezése, mellyel megindul a nagykörút építése. A körutat huszonöt év alatt alakították ki. Mintegy 251 többnyire földszintes kertes házat, gazdasági épületet bontottak el, hogy a helyükön 253 tízszer akkora épületet húzzanak fel. Az út teljes hossza a Margit hídtól a Boráros térig 4141 méter. Az útvonal egyetlen tervezési hiányossága, hogy egyetlen fás tér, a Rákóczi tér kapcsolódik csupán hozzá.

A növekvő város szervezett élelmiszerellátása érdekében és a lehetetlen higiéniai állapotok felszámolása miatt a Fővárosi Közmunkák Tanácsa kerületi csarnokrendszer kiépítését határozta el. A főváros 1892-ben döntött a telekről. A vásárcsarnok a Rákóczi tér és a Víg utca között épült fel. A szabadon álló, négy irányból megközelíthető, öthajós csarnoképületet Rozinay István és Klunzinger Pál tervezte. A jobb jövedelmezőség érdekében egyéb funkciókat is kapott a csarnok: bérlakásokat alakítottak ki az emeleten, vendéglőket, kávéházakat a földszinten. Erre kortárs példa is van manapság, az MVRDV Rotterdami Markthal-ja például: <https://www.mvrdiv.nl/projects/115/markthal> 375 állandó és 55 ideiglenes árusítóhely volt az épületben, a pincét raktározásra használták, a sarokpavilonok földszintjén kapott helyet az áruvizsgáló, a rendőr, a csarnokfelügyelet, és az elsősegélyhely, felettük bérlakások voltak.

A Rákóczi téri vásárcsarnok másodikként épült fel a budapesti vásárcsarnokok közül 1894-ben. A központi és négy kerületi csarnok 1897 februárjában egyszerre nyílt meg. A Rákóczi téri lett a II. számú, melynek körzetében egyidejűleg felszámolták a Rákóczi téri, a Mária Terézia (Horváth Mihály) téri, a Teleki téri, a Mátyás téri és az Újvásár (II. János Pál pápa) téri piacokat. A kezdeti sikerek után a csarnok forgalma 1936-ra annyira visszaesett, hogy tervbe vették bezárását, illetve az épület uszodává alakítását, mely tervek végül nem valósultak meg.

1988. május 6-án éjjel tűz ütött ki a csarnokban, mely során a teljes épület leégett. Csak a főfalak és a tűzben eltorzult vasszerkezet maradt meg. Az épületet Tokár György és Hidasi György tervei szerint újítták fel és 1991. július 25-én újra nyitották. A rekonstrukció során az épület tereit és vasszerkezetét eredeti formájában helyreállították. A felújított épület 2095,7 m² eladóterében 65 árusító helyet alakítottak ki.

[\(https://csarnoknegyed.8oldal.hu/\)](https://csarnoknegyed.8oldal.hu/)

<http://budapestcity.org/03-muemlekek/08/Rakoczi-teri-vasarcsarnok/index-hu.htm>

TERVEZÉSI FELADAT

A piaccsarnok a helyiek, főként a csarnoknegyedben élők számára a mindennapok része. Az itt található üzletek, zöldségesek, húsáru boltok, kifőzdék, vendéglátóhelyek, őstermelői asztalok és egyéb kereskedelmi egységek életük fontos részét képezik, csakúgy, mint az az épület, ami otthont ad mindennek. Sajnos a bérlők száma már évek óta stagnál, sok az üres árusítóhely.

Az utóbbi egy-két évben alulról jövő közösségi kezdeményezésként a piac eredeti kereskedelmi és vendéglátó funkcióján kívül egyéb funkcióknak is helyet ad, új lehetőségeket keresve a tér étellel való megtöltésére:

- fotókiállítás – a csarnok dolgozói
(<https://welovebudapest.com/2017/09/18/deri-miklos-kulonleges-hangulatu-fotoi-a-rakoczi-teri-csarnok-dolgozoirol/>)
- zerowaste workshop
- közösségi reggelik helyszíne – Rákóczi Reggeli
(alapszabály: a csarnokban vásárolj be abból, ami megtetszik, vagy ami éppen hiányzik az asztalról és oszd meg a melletted ülőkkel)
- közösségi iroda
- fotókiállítás – Független Színház fotókiállítása – Roma Hősök
- varróiskola – „Rákóczi Varróiskola: ég veled kisnejlón!” (Mindspace)
- koncert – Máriák városa / Piazzolla María de Buenos Aires c. operája nyomán
(<https://www.jegy.hu/program/mariak-varosa-btf-2020-111248>)
- ...

Megtervezendő, hogy a piaccsarnok eredeti kereskedelmi funkcióján kívül milyen egyéb funkciókat fogadhat be, a jelenleg üresen álló árusítóhelyek felhasználásával, illetve a földszintes árusítóhelyek feletti jelenlegi légtér zóna „belakásával”, hogyan válik hasznosíthatóvá bármilyen ideiglenes, vagy állandó funkció céljából. **Mit jelent számotokra a XXI. század 2. évtizedében a PIAC?**

Cél, hogy az alapvetően monofunkciós térben az új funkcióknak köszönhetően egy nagyon sokszínű, változatos használat alakulhasson ki. A kereskedelem, vendéglátás mellett a képzőművészet, zene, közösségi események is helyet kaphassanak, hogy az épület tereit minél szélesebb rétegek használják.

Feladatkiírás és alap tervdokumentáció letölthető az alábbi linkről:

https://drive.google.com/drive/folders/1XC8ccqTN1jW1e4MI0z6wJ_OO1ISs-nSO?usp=sharing

BEADANDÓ

.PPT vagy .PPTX formátumban lapokra rendezve, 12 (max. 15) lap (1-címlap, 2-3-4 inspirációs képek/műleírás, 5-helyszínrajz, 6-7 alaprajz(ok), 7-metszetek, 8-9 homlokzatok, 10-távlati kép/fotomontázs, vízió) feliratozva!

Helyszínrajzok a beépítés és terület felhasználás jelölésével kivághat szerint

Alaprajz(ok)	1:200-as részletezettség
Metszet(ek) – legalább 2 egymásra merőleges	1:200-as részletezettség
Homlokzatok	1:200-as részletezettség
Távlati kép(ek), vázlatok, fotómontázsok	
Fizikai modell	pályázó döntése szerinti léptékben

BEADÁS-PREZENTÁCIÓ

Nyomtatva NEM kell beadni a tervlapokat!

A terveket legkésőbb 2020.03.01. vasárnap 18.00-ig fel kell tölteni alábbi linkre.

Link: <https://drive.google.com/drive/folders/11jWakpgLc4vAwnHDv3X2a5N50N507u7j?usp=sharing>
2020.03.02-án, hétfőn 09.00-12.00 között mindenkinek prezentálni kell a tervét, a megjelenés kötelező!

Lehetőség van 2 - max.4 fős csapatban pályázni. A kérésünk az, hogy a külföldi hallgatókkal együtt készítsék a magyar képzésben résztvevők a pályázatot. Ez nem kötelező természetesen!

A csapatokat itt kérjük regisztrálni:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Z6NCMjVigp2Mop1rHIE5zgH3kKlZrLyJp5jkhPMi1Lw/edit?usp=sharing>

A feladattal kapcsolatban van lehetőség kérdésfeltevésre, legkésőbb 2020.02.26. szerda 20.00-ig várjuk az arva.jozsef@gmail.com címre! A válaszokat csütörtökön délelőtt megküldjük!

BÍRÁLATI SZEMPONTOK

A tervezett beavatkozás(ok) funkcionális kialakítása, építészeti esztétikai megjelenése, a környezettel, a meglévő épülettel, csarnokkal való kapcsolata nagy súllyal szerepel az értékelésben. Különösen fontos szempont a piaccsarnok meglévő karakterének védelme, erősítése, az arányos, és a környezethez léptékében, anyaghasználatában is illeszkedő egyedi megoldás megtalálása. Az osztályzás során a tervezői magatartás kérdését, a racionalitás és az ezekből levonható építészeti konzekvenciák harmóniáját kiemelten kezeljük.

2020.02.22.

Vasáros Zsolt DLA sk.
tanszékvezető, egyetemi tanár

Árva József DLA sk.
egyetemi adjunktus